

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B:
- 1) Attempt **any Five** questions with minimum of **Two** question from each section.
 - 2) **Figures** to the right indicate **full** marks
 - 3) Answers to both the sections should be written in the same answerbook.

SECTION - I

- Q. 1 (a) Explain the items on assets and liabilities in the balance sheet of commercial banks. **10**
(b) Discuss the banking sector reforms in India since 1991. **10**
- Q. 2 (a) Explain the measures taken by RBI for short term liquidity management. **10**
(b) Discuss the performance of Self Help Groups in India. **10**
- Q. 3 (a) Explain the features of Indian Money Market. **10**
(b) Discuss the significance of capital market in the economic development of a country. **10**
- Q. 4 Write short notes on **any two** of the following **20**
- a. Tradeoff between liquidity and profitability of commercial banks.
 - b. Composite credit
 - c. Importance of mutual funds
 - d. Components of organized sector of Indian money market.

SECTION - II

- Q. 5 (a) Discuss the changing trends in tax revenue since 1991. **10**
(b) Explain the causes for increasing public expenditure in India. **10**
- Q. 6 (a) What are the various gains from international trade? **10**
(b) Explain the structure of balance of payments. **10**
- Q. 7 (a) Explain the Purchasing Power Parity Theory. **10**
(b) Explain the functions and participants in foreign exchange market. **10**
- Q. 8 Write short notes on **any two** of the following **20**
- a. Burden of public debts.
 - b. Fiscal Responsibility and Budget Management Act 2003
 - c. Causes of disequilibrium in Balance of Payments
 - d. Foreign exchange management by RBI

(मराठी रूपांतर)

(वेळ: ३ तास)

(गुण: १००)

- सुचना: १) कोणतेही पाच प्रश्न सोडवा, पत्येक विभागातून कमहत्त कमी दोन प्रश्न सोडवा
 २) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात
 ३) दोन्ही विभागांची उत्तरे एकचा उत्तरपत्रिकेत लिहा.

विभाग - १

१. (अ) व्यापारी बँकाच्या ताळेबंदातील जिंदगी आणि देयतेचे घटक स्पष्ट करा. १०
 (ब) १९९१ पासून भारतातील बँकींग क्षेत्रातील सुधारणा स्पष्ट करा. १०
२. (अ) भारतीय रिझर्व्ह बँकेने हाती घेतलेल्या अल्पकालीन तरलता व्यवस्थापनाचे उपाय स्पष्ट करा. १०
 (ब) भारतातील स्वयंसहाय्यता गटांच्या कामगिरीची चर्चा करा. १०
३. (अ) भारतीय नाणेबाजाराची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा. १०
 (ब) देशाच्या आर्थिक विकासात भांडवल बाजाराचे महत्त्व यावर चर्चा करा. १०
४. खालीलपैकी कोणत्याही दोहोंवर टिपा लिहा. २०
 अ. व्यापारी बँकाची तरलता व लाभप्रदता यामधील सममुल्यन
 ब. संयुक्त कर्जाची कार्यप्रणाली
 क. परस्पर निधीचे महत्त्व
 ड. भारतीय नाणेबाजाराचे संघटीत विभागाचे घटक

विभाग - २

५. (अ) १९९१ पासून भारताच्या करमहसूल प्रवृत्तीतील बदलांची चर्चा करा. १०
 (ब) भारतातील सार्वजनिक खर्चाच्या वाढीची कारणे स्पष्ट करा. १०
६. (अ) विदेशी व्यापाराचे विविध लाभ कोणते? १०
 (ब) व्यवहारशेषाची रचन स्पष्ट करा. १०
७. (अ) क्रयशक्ती समता सिद्धांताचे स्पष्टीकरण करा. १०
 (ब) विदेशी विनिमय बाजाराची कार्ये आणि सहभागीदार यावर स्पष्टीकरण करा. १०

TURN OVER

४. खालीलपैकी कोणत्याही दोहोंवर टिपा लिहा. २०
- अ. सार्वजनिक कर्जाचे भार
ब. वित्तीय जबाबदारी आणि अंदाज पत्रक व्यवस्थापन कायदा २००३
क. व्यवहारशेषातील असंतुलनाची कारणे
ड. भारतीय रिझर्व्ह बँकेचे विदेशी विनिमय व्यवस्थापन

.....